

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Viktige tidsfrister	1
<i>Frister for prosjektsøknader</i>	1
Siste nytt fra BIO	2
<i>BIO-forskere går videre til SFF-finalen</i>	2
<i>Fra hav til helse</i>	2
<i>Privat støtte til realfagsleir for potensielle BIO-rekrutter</i>	2
<i>Nye hjemmesider for Biologisk fagutvalg</i>	3
Siste nytt fra verden rundt oss	3
<i>Innendørs sykkelparkering på HIB</i>	3
Prøveforelesing for PhD-graden	3
<i>Ann Elise Olderbakk Jordal: Regulering av kolesterolmetabolismen hos fisk</i>	3
Avsluttende mastergradseksamen	3
<i>Maria Antsalò: bestandsestimering av makrell</i>	3
<i>La Qiong: vegetasjon og artsrikdom i Gyama-dalen i Tibet</i>	4
Info fra studieseksjonen	4
<i>Innføring av nye rutiner for registrering av sensor på eksmensprotokoller</i>	4
<i>Overføring av emneinformasjon i studentportalen til høsten 2006</i>	4
<i>Mange forskerkurs, sommerkurs og andre kurs!</i>	4
Kurs for ansatte	4
<i>Kurs i presentasjonsteknikk</i>	4
Regnskap og økonomi	4
<i>Ved innlevering av personutlegg og reiseregninger</i>	4
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	4
<i>Gjesteforelesninger ved Sarssenteret</i>	4
<i>Gjesteforelesning: forvaltning av korallrev</i>	5
<i>Møte med programstyret i HAVBRUK</i>	5
<i>Møte med programstyret i HAVKYST</i>	5
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	6
<i>FORNY: verifikasjonsmidler</i>	6
<i>Polarforskning i samarbeid med Russland og USA (POLRES)</i>	6
Nye artikler	6
<i>Louise Lindblom & Stefan Ekman: genetiske differensierte populasjoner av sopp på øy</i>	6
<i>Albert Imstrand & Sigurd Stefansson: temperatur- og størrelseseffekter på vekst hos flekksteinbit</i>	7

Viktige tidsfrister

Frister for prosjektsøknader

Mer info om følgende utlysninger og mange flere finner du enten lenger ned eller [her](#)

Husk BIOs interne frister 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

8. mai: Posisjoneringsmidler EU	1. juni: NUFU
16. mai: Utvide FP6-prosjekter ved å inkludere partnere fra bestemte 3. land	Forskningsrådet: "frie prosjekter" FRIBIOFYS, FRIBIOMOL, FRIBIOØKO og FRINAT
17. mai: Marie Curie Conferences and Courses	8. juni: Forskningsrådet: AREAL, HAVBRUK, HAVKYST, VILLAKS, NORKLIMA (Ekskl. effekter på økosystem), POLRES (se lenger ned)
19. mai: FORNY (se lenger ned)	NB! AVIT og S.AFRIKA er blitt utsatt
29. mai: EuroDEEP	
31. mai: COST	
SCAR	

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	E-post:	Jarl Giske:
Postboks 7800	Bioblokken, 3. etg.	+47 55 58 44 00	post@bio.uib.no	Tlf 84403
N-5020 Bergen	Høyteknologisenteret	Telefaks:	Internett:	Mob 9920 5975
Norge	i Bergen.	+47 55 58 44 50	http://www.bio.uib.no	
	Thormøhlensgate 55			

Siste nytt fra BIO

BIO-forskere går videre til SFF-finalen

BIO er godt representert i den ene av de 5 søknadene fra UiB som går videre til den andre og avgjørende fase i konkurransen om å bli *Senter for fremragende forskning*.

Det dreier seg om *Centre for Geo-biosphere Research - Deep seafloor, deep biosphere & roots of life* som er frontet av Rolf-Birger Pedersen, ved Institutt for geovitenskap. Fra BIO deltar **Lise Øvreås** og **Vigdis Torsvik**, fra den nyetablerte forskergruppen [Geomikrobiologi](#) (som er felles for BIO og Institutt for geovitenskap), **Christa Schleper** fra [Molekylærbiologi på Archaea](#) og **Christoffer Schander** fra [Marin biodiversitet](#).

Vi gratulerer dem alle med passeringen og støtter dem i den videre prosessen!

Les mer i [På Høyden](#) og [Forskningsrådet](#)

Dessverre var det fire grupperinger ved BIO som ikke nådde opp. Jeg håper at prosessen har vært nyttig i alle tilfeller, og at det fører til gode søknader til NFR og EU.

Fra hav til helse

Professor i biologi ved UiB, Ragnar Nortvedt, koordinerer SFI-søknaden «Centre for Marine Bioprocessing and Human Health». På den nå helt tomme tomten bak HIB skal det bli rom for det som kan bli selve krumtappen innen sjømatforskning i Norge.

SFI-SØKNADENE: På Marineholmen er det allerede et sterkt miljø innen marin forskning. Krumtappen kan om få år bli et internasjonalt orientert senter for forskningsdrevet innovasjon innen sjømatforskning.

SFI-ordningen: I løpet av 2006 vil Norges forskningsråd iverksette en ordning med betegnelsen Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI). Ordningen har til hensikt å bygge opp eller styrke norske forskningsmiljøer som arbeider i tett samspill med innovativt næringsliv. Formålet er å støtte langsiktig forskning som fremmer innovasjon og næringslivets konkurransekraft.

I midten av juni avgjøres hvilke av de 58 innkomne søknadene som gis status som SFI. På Høyden presenterer alle fire søknadene der UiB-miljøer er sentrale.

Fiskerinæringen i Norge omsetter for over 30 milliarder kroner i året, og 90 prosent av produksjonen går til eksport. De positive helseeffektene av å spise mer fisk er godt dokumentert. Fisken er viktig for norsk økonomi, og den er viktig for din og min helse. Og begge disse er det alltid rom for å forbedre. Og det er mye vi ikke vet om sjømaten og helseeffektene av den. Her kan imidlertid et nytt senter for innovasjonsdrevet forskning ved Universitetet i Bergen bidra til å øke kunnskapen.

Ta tiamin, eller vitamin B1, som eksempel. Tiamin er spesielt viktig for at kroppens organer som baserer seg på karbohydratenergi, slike som hjernen, nervesystemet og musklene, skal fungere riktig, både hos mennesker og hos fisk. Men i fiskeråstoffer fra noen arter, for eksempel sild, finnes enzymet tiaminase, som splitter og deaktiverer tiamin. Fiskeyngel kan ta skade av et fiskefôr som inneholder høye nivå av tiaminase, samtidig som det fører til at et viktig næringsstoff blir borte i oppdrettsprosessen. [Les mer i På Høyden](#).

Privat støtte til realfagsleir for potensielle BIO-rekrutter

Sparebanken Vest gir en million kroner i gave til ulike formål som skal stimulere interessen for realfag blant barn og ungdom. Gaven deles likt mellom Bergen Vitensenter og Universitetet i Bergen.

Med disse midlene skal UiB arrangere en realfagsleir for om lag 210 elever i ungdomsskolen og første klasse i videregående skole i sommerferien. den første uken av

Deltakerne på realfagsleiren

*Prorektor Professor Anne Gro Veia Salvanes,
banksjef Gro Reppen og assisterende
universitetsdirektør Sverre Spildo*

områder for læring og marinbiologi på **Marinbiologisk stasjon på Espeland** og kulturlandskap på leir på **Lynghøiseret**. kan velge mellom syv
fordypning, blant annet

Les mer i [På Høyden](#)

Nye hjemmesider for Biologisk fagutvalg

Biologisk fagutvalg har fått ny internettside. Der ligger bilder fra arrangementer, nyttige linker og info om BFU sin virksomhet. Så sjekk ut www.bfu.uib.no, og se hverdagen bli lettere.

Siste nytt fra verden rundt oss

Innendørs sykkelparkering på HIB

Alle som har adgangskort til HIB (studenter og ansatte) kan nå få parkere sin sykkel innendørs og innelåst. Se annonse! til høyre.

Prøveforlesing for PhD-graden

Ann Elise Olderbakk Jordal: Regulering av kolesterolmetabolismen hos fisk

Prøveforlesning PhD. graden for Ann Elise Olderbakk Jordal

Oppgitt emne: Regulering av kolesterolmetabolismen - med fokus på omsetningen hos fisk

Tid: Fredag 12. mai kl. 10.00

Sted: NIFES, Møterom "Sildetønne" i Nordnesboder 4.

Bedømmelseskomite: Prof. Rune Waagbø (leder), Dr. Elisabeth Holen, Dr. Robin Ørnstrud

Avsluttende mastergradseksamen

Maria Antsalo: bestandsestimering av makrell

Maria Antsalo holder torsdag 11. mai avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Fiskeribiologi- og forvaltning.

Tittel på oppgaven: Abundance estimation of the Northeast Atlantic mackrel (*Scomber Scombrus*) with use of Norwegian tag data

Veileder: Aril Slotte og Dankert Skagen (HI), Øyvind Ulltang

Sensor: Svein Iversen. Bisitter: Rune Rosslund

8/5-06 åpner vi ny innendørs sykkelparkering i de tidligere lokalene til Yara.

Kr 60 pr.mnd. (3 kr arbeidsdagen)

Fra dato til dato

Ditt eget adgangskort brukes til sykkelparkeringen .

Tilgang til sykkelparkeringen kan kjøpes i kantinen til SIB på Høyteknologisenteret Thormøhlensgt 55. Juli måned er gratis .

Kortet vil bli aktivert dagen etter betaling.

Navn :

Firma/institutt:

Betalt kr for periode:.....til.....

Yttelig informasjon :
Ta kontakt med :
Høyteknologisenteret Drift :55543704
E-post :Drift@hightech.no

Tid: Torsdag 11. mai, 14.15, Sted: Seminarrom 328C1 (3. etg. HIB)
Alle interesserte velkommen!

La Qiong: vegetasjon og artsrikdom i Gyama-dalen i Tibet

La Qiong holder lørdag 13. mai avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Biodiversitet, evolusjon og økologi

Tittel på oppgaven: Studies of alpine vegetation and vascular plant species richness along an altitudinal gradient in the Gyama valley, central Tibet

Veileder: Torstein Solhøy. Sensor: Arvid Odland

Tid: Lørdag 13. mai 13:15 Sted: Aud.2, Realfagbygget

Alle interesserte velkommen!

Info fra studieseksjonen

Innføring av nye rutiner for registrering av sensor på eksamensprotokoller

I forbindelse med at UiB fra og med dette semesteret skal innføre nye rutiner for registrering av sensorer på eksamensprotokollene, må studieseksjonen få be om følgende:

Vi trenger tilbakemelding om hvem som er sensor på emneeksamener. Tilbakemeldingen gjelder alle som skal være med på sensurering i tillegg til emneansvarlig (både interne og eksterne sensorer). Alle personene skal tilknyttes emnet og blir registrert på eksamensprotokollen. Vi må få opplysningene **FØR** eksamensprotokollen skrives ut, og helst litt tid i forveien.

Overføring av emneinformasjon i studentportalen til høsten 2006

I slutten av neste uke overføres emneinformasjon fra høsten 2005 til høsten 2006. Det betyr at rammen for høstens emner legges allerede nå. Alle filer som lå på "Min Side" høsten 2005 blir overført hvis ikke vi får tilbakemelding om annet. Det er mulig å slette filene etter overføringen, men det må da gjøres manuelt. Alternativet er en ny "blank" side, men da må studieseksjonen ha beskjed innen 12:00 fredag 12. mai.

Mange forskerkurs, sommerkurs og andre kurs!

Særlig i Norden, men også andre steder...

[Se her](#)

Kurs for ansatte

Kurs i presentasjonsteknikk

7.- 8. juni

[Mer info på intranett...](#)

Regnskap og økonomi

Ved innlevering av personutlegg og reiseregninger

...anmodes alle om IKKE å stifte kvitteringene sammen. Pga skanning må disse festes på et A4-ark med tape. Fint om dere derfor for ettertiden vil bruke taperullen i stedet for stiftmaskin.

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Gjesteforelesninger ved Sarssenteret

Anne Donaldson, University of Aberdeen

"Stories of Space and Time: Chromosome Replication and Positioning in *S. cerevisiae*."

May 11, 13:30, MBI Seminar Room (520B1), Biobuilding HIB

Stefan Hoppler, University of Aberdeen

"Wnt signalling in *Xenopus* embryonic development"

May 12, 13:30, MBI Seminar Room (520B1), Biobuilding HIB

Gjesteforelesning: forvaltning av koralrev

Field and model studies of the combined impact of land use and global warming on the health of coral reefs

Dr. Eric Wolanski, Australian Institute of Marine Science
Dr. Wolanski is visiting BIO as an Erasmus Mundus scholar

The common strategy for coastal reef management is to establish marine protected areas, inside of which extractive and destructive activities are prohibited or regulated. This strategy invariably fails where water and substratum quality is measurably degraded by human activities within adjacent watersheds. An ecohydrology model has been developed of the impact on the health of coral reefs of these human activities acting together with natural physical disturbances, global warming and crown-of-thorn starfish infestation. The model has now been applied to Australia's Great Barrier Reef, Fouha Bay in Guam, Enipein Bay in Pohnpei, and Airai Bay in Palau. The model appears able to reconstruct the last 60 years of degradation. It is used to predict, within error bounds, the degree and speed at which reefs may recover if remedial measures are implemented to restore the water and substrate conditions. The model suggests that some corals may recover as a result of these remedial measures, while global warming may prevent recovery at other sites. It can help guide future ecological research, the results of which can be used to improve the model.

Dr. Eric Wolanski, PhD, DSc, FTSE, FIE Aust, is a coastal oceanographer and a leading scientist at the Australian Institute of Marine Science. He obtained a B.Sc. degree in civil engineering from the Catholic University of Louvain, a M.Sc. degree in civil and geological engineering from Princeton University, and a PhD in environmental engineering from The Johns Hopkins University.

His research interests range from the oceanography of coral reefs, mangroves, and muddy estuaries, to the interaction between physical and biological processes determining ecosystem health in tropical waters. He has more than 280 publications.

He is a fellow of the Australian Academy of Technological Sciences and Engineering, the Institution of Engineers Australia, and l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer.

He was awarded an Australian Centenary medal for services in estuarine and coastal oceanography, a Doctorate Honoris Causa from the Catholic University of Louvain, a Queensland Information Technology and Telecommunication award for excellence, and he is an Erasmus Mundus scholar.

He is the chief editor of Estuarine, Coastal and Shelf Science and Wetlands Ecology and Management. He is a member of the editorial board of Journal of Coastal Research, Journal of Marine Systems, and Continental Shelf Research. He is a member of the Scientific & Policy Committee of the Japan's-based International Center for Environmental Management of Enclosed Coastal Seas.

Tid dog sted: 15. mai kl 13.00, Aud. 101 i Jahnebakken

Alle interesserte er velkommen!

Møte med programstyret i HAVBRUK

Representanter fra programstyret i Forskningsrådets HAVBRUK skal presentere programmets prioriteringer for 2007.

Fra programstyret kommer:

Rolf Giskeødegård, programkoordinator, Forskningsrådet

Sigurd Stefansson, BIO

Liv Holmefjord, Fiskeridirektoratet

Møtet skal være **tirsdag 9. mai** kl 1300 – 1500 i Fiskeridirektoratets lokaler.

Påmelding via Clelia innen 5. mai

Møte med programstyret i HAVKYST

11. mai ved HI

Forskergruppene fikk invitasjon, og programmet og deltakerlisten er nå fastsatt. Evt. etternølerne kan ta kontakt med Clelia

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

FORNY: verifikasjonsmidler

Det kan søkes om midler til:

- FoU som er nødvendig for å utvikle og verifisere det teknologiske konseptet (bekrefte kommersiell anvendelse, ikke videre grunnforskning)
- Aktiviteter som bidrar til verifisering av den kommersielle verdien til teknologien

Søknader fra UiB til verifikasjonsmidler innen FORNY-programmet skal sendes gjennom Bergen Teknologioverføring, BTO. **Fristen for levering av søknadskisse til BTO er 19. mai.**

[Les mer...](#)

Polarforskning i samarbeid med Russland og USA (POLRES)

Den norske Polarkomiteen lyser ut midler til internasjonalt samarbeid om polarforskning. Den ene ordningen vil bidra til økt forskningsamarbeid med Russland på Svalbard. Den andre bygger på en avtale med U.S. National Science Foundation (NSF) og er innrettet mot samarbeid om naturvitenskapelig polarforskning. Forbehold: det er lite penger...

Søknadsfrist 8. juni

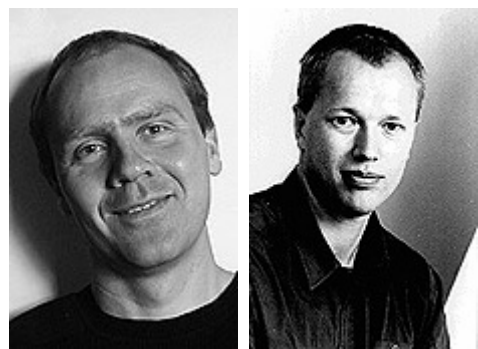
[Mer info...](#)

Nye artikler

Louise Lindblom & Stefan Ekman: genetiske differensierte populasjoner av sopp på øy

Lindblom L, Ekman S 2006. Genetic variation and population differentiation in the lichen-forming ascomycete *Xanthoria parietina* on the island Storfosna, central Norway. *Mol. Ecol.* 15: 1545-1559

Abstract: Genetic diversity and fine-scale population structure in the lichen-forming ascomycete *Xanthoria parietina* was investigated using sequence variation in part of the intergenic spacer (IGS) and the complete internal transcribed spacer (ITS) regions of the nuclear ribosomal DNA. Sampling included 213 and 225 individuals, respectively, from seven populations in two different habitats, bark and rock, on the island Storfosna off the central west coast of Norway. Both markers revealed significant variation and a total of 10 IGS and 16 ITS haplotypes were found. There were no signs of significant positive spatial autocorrelation at any spatial size class down to 10 % of transect length, nor did we find significant deviations from neutrality or signs of historical population expansion. Analysis of molecular variance (AMOVA) indicated that most of the genetic variance observed was within populations, but when populations were grouped according to habitat, more than a quarter of the variance was explained among groups. Pairwise comparisons of populations (F-ST, exact tests of population differentiation) revealed significant differentiation between populations in different habitats (on bark or rock), but not between populations in the same habitat. Haplotype networks show that internal and presumably old haplotypes are shared between habitats, whereas terminal haplotypes tend to be unique to a habitat, mostly bark. We interpret the observed pattern to mean that there is no evidence of restricted gene flow between populations in the same habitat at the present spatial scale (interpopulation distances one or a few kilometres). On the other hand, differentiation between habitats is considerable, which we attribute to restricted gene flow between habitats (habitat isolation). Evidence suggests that the observed differentiation did not evolve locally. Estimates of divergence time between populations in the respective habitats indicate that an ancestral population started to diverge at least 34 000 years ago but probably much further back in time.

Albert Imsland & Sigurd Stefansson: temperatur- og størrelseseffekter på vekst hos flekksteinbit

Imsland AK, Foss A, Sparboe LO, Sigurdsson S 2006. The effect of temperature and fish size on growth and feed efficiency ratio of juvenile spotted wolffish *Anarhichas minor*. J Fish Biol. 68: 1107-1122

Abstract: The growth properties of juvenile spotted wolffish *Anarhichas minor* reared at 4, 6, 8 and 12 degrees C, and a group reared under 'temperature steps', (T-step) i.e. with temperature reduced successively from 12 to 9 and 6 degrees C were investigated. Growth rate and feed efficiency ratio was significantly influenced by temperature and fish size. Overall growth rate was highest at 6 degrees C (0.68% day⁻¹) and lowest at 12 degrees C (0.48% day⁻¹), while the 4 and 8 degrees C, and the T-step groups had similar overall growth rates, i.e. 0.59, 0.62 and 0.51% day⁻¹ respectively. Optimal temperature for growth (T-opt G) and feed efficiency ratio (T-opt FCE) decreased as fish size increased, indicating an ontogenetic reduction in T-opt G and T-opt FCE. The results suggest a T-opt G of juvenile spotted wolffish in the size range 135-380 g, dropping from 7.9 degrees C for 130-135 g to 6.6 degrees C for 360-380 g juveniles. The T-opt FCE dropped from 7.4 degrees C for 120-150 g to 6.5 degrees C for 300-380 g juveniles. A wider parabolic regression curve between growth, feed efficiency ratio and temperature as fish size increased, may indicate increased temperature tolerance with size. Individual growth rates varied greatly at all time periods within the experimental temperatures, but at the same time significant size rank correlations were maintained and this may indicate stable size hierarchies in juvenile spotted wolffish.